

St.prp. nr. 22

(2008–2009)

Om endringer i statsbudsjettet for 2008 under Landbruks- og matdepartementet

*Tilråding fra Landbruks- og matdepartementet av 14. november 2008,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

Landbruks- og matdepartementet legger i denne proposisjonen fram forslag om endringer i bevilgninger under enkelte kapitler og poster i statsbudsjettet for 2008.

2 Fordeling av midler knyttet til virkningen av lønnsoppgjøret i 2008

Virkningen av lønnsoppgjøret 2008 på statsbudsjettet for 2008 for Landbruks- og matdepartementet utgjør 39,429 mill. kroner. Dette er lagt inn i statsbudsjettet med følgende fordeling på virksomheter:

(i 1 000 kr)

Kap.	Post	Virksomhet	Beløp
1100	01	Landbruks- og matdepartementet	3 994
1115	01	Mattilsynet	30 237
1143	01	Statens landbruksforvaltning	4 210
1147	01	Reindriftsforvaltningen	988

3 Forslag til endringer i bevilgninger under kapitler og poster i 2008

Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

I juni 2008 fattet Landbruks- og matdepartementet følgende vedtak:

«Synnøve Finden ASA gis med hjemmel i forvaltningslovens § 36 kr 481 095 eksklusive mva, til dekning av saksomkostninger i forbindelse med Landbruks- og matdepartementets vedtak av 21. januar 2008.»

Bakgrunnen for dekning av saksomkostninger er Landbruks- og matdepartementets vedtak av 21. januar 2008 i klagesaken om etterregning i prisutjevningsordningen for melk for perioden 2004–2006. Synnøve Findens klage på Statens landbruksforvaltnings vedtak ble her delvis tatt til følge, og det ble derfor fremmet krav om dekning av saksomkostninger som følge av dette.

Utbetalingen av saksomkostninger er belastet Landbruks- og matdepartementets driftsbudsjett. Det foreslås en økning på 481 000 kroner for å dekke denne kostnaden.

Kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet

Post 51 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk

Posten foreslås redusert med 120 000 kroner mot en tilsvarende økning av post 96 Aksjekjøp.

Post 96 Aksjekjøp

Sagaplant AS ble etablert 1. august i år. Selskapets formål er å drive fremavl av plantemateriale av ha-gebruksvekster, herunder formering og omsetning, for å sikre at kommersielle frukt-, bær- og blomsterprodusenter, samt aktører i grøntanleggsmiljøet, får tilgang til friskt, klimatilpasset og sortsekte plantemateriale.

Det er faglig viktig at forskningsmiljøer er tett knyttet opp mot denne type virksomhet, og det foreslås at staten ved Bioforsk går inn som deleier i selskapet. Det foreslås derfor at kap. 1112 post 51 reduseres med 120 000 kroner og at det opprettes en ny post 96 under samme kapittel som bevilges med 120 000 kroner.

På interimsstyremøte 13. august 2008 ble det fattet følgende vedtak:

«Under forutsetning av Stortingets godkjenningse opptas Bioforsk som aksjonær i selskapet med en aksjepost på 6 pst. og med ett medlem i det nye styret.»

Eierstrukturen blir etter dette:

A.L. Gartnerhallen	34 %
NORGRO AS	25 %
Graminor AS	25 %
E-plant Norge BA	10 %
Bioforsk	6 %

Tegningen skjer ved kontantinskudd på totalt 2 mill. kroner. Tegningskurs pr aksje er 2 000 kroner. Samlet tegningskurs på 2 mill. kroner dekker aksjekapital på 1 mill. kroner, samt overkurs på 1 mill. kroner. Selskapets aksjekapital er 1 mill. kroner fordelt på 1 000 aksjer, hver pålydende 1 000 kroner.

Det foreslås en bevilgning på 120 000 kroner.

Kap. 1115 Mattilsynet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten foreslås økt med 6 mill. kroner som følge av merinntekter på kap. 4115 post 02, jf. merinntektsfullmakt.

Post 71 Tilskudd til erstatninger

På posten føres blant annet kostnader for tiltak som er satt i verk av Mattilsynet i medhold av matloven. Staten måtte i vår gå inn i et oppdrettsanlegg på den ansvarlige virksomhets regning for å gjennomføre et pålegg om opptak og destruksjon av fisk for å forebygge smittespredning av den fryktede fisesykdommen VHS (viral hemoragisk septikemi).

Staten har i denne saken vært nødt til å forskut-tere kostnader til eksterne tjenestekjøp som etter lovgivningen skal dekkes av den ansvarlige. I prognosen fra Mattilsynet pr. 2. tertial er det antatt udekkete utgifter knyttet til saneringstiltak som er gjennomført for eiers regning, på i alt 2,3 mill. kroner. Øvrige utgifter på posten antas å bli ca. 1,5 mill. kroner. Det foreslås derfor en økning på posten på 2,7 mill. kroner.

Kap. 1148 Naturskade – erstatninger og sikring

Post 71 Naturskade, erstatninger

Etter lov om naturskade utbetaler staten på visse vilkår erstatning etter naturskade. Bevilgningen på posten ble økt med 23 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett for 2008 pga. økt saksmengde etter flommen i 2007. Saksantallet har blitt noe lavere enn forrige prognose tilsa. Statens landbruksforvaltning har derfor nedjustert prognosen for hva som antas utbetalt i år med 9,5 mill. kroner. Landbruks- og matdepartementet foreslår nedjustering av bevilgningen for 2008 med 9,5 mill. kroner, fra 103 mill. kroner til 93,5 mill. kroner.

På bakgrunn av oppdaterte prognoser fra Statens landbruksforvaltning foreslår Landbruks- og matdepartementet videre at tilsagnsfullmakten på kap. 1148 post 71 økes med 10 mill. kroner til 45 mill. kroner, jf. forslag til vedtak II.

Kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet

Post 40 Salg av eiendom

Det er budsjettet med 15,5 mill. kroner knyttet til salg av Bioforsk Njøs og salg av en tomt på ca 25 daa. på Kjeller gård i Skedsmo kommune. I tillegg til dette legger departementet opp til å gjennomføre salg av tomt på Kjeller gård til barnehage til Skedsmo kommune, jf. vedtak V, tredje ledd i St.prp. nr. 1 (2007-2008) fra Landbruks- og matdepartementet. Barnehagetomten er taksert til om lag 7 mill. kroner. Denne tomten går imidlertid inn på deler av den andre tomten slik at dette arealet reduseres tilsvarende. Det foreslås derfor en økning på posten på om lag 3,5 mill. kroner i 2008.

Kap. 4115 Mattilsynet*Post 01 Gebyr m.m.*

Inntektene på posten foreslås redusert med 9 mill. kroner.

Gebyrinntektene for 2008 blir lavere enn opprinnelig budsjettet. Dette skyldes følgende forhold:

- innføringen av gebyret til dekning av utgifter ved oppfølgende tilsyn er blitt forsinket, hovedsakelig fordi prosessen med gebyrregelverket har blitt samordnet med andre regelendringer knyttet til det nye hygiene- og kontrollregelverket som ennå ikke er blitt en del av EØS-avtalen,
- innføringen av endrete gebyrsatser for veterinær grensekontroll i henhold til EU sin nye kontrollforordning skal iverksettes samtidig med innlemming av denne i EØS-avtalen, og
- inntektsvirkningen av en omlegging av kjøttkontrollgebyret i 2006 er blitt noe større enn det som ble lagt til grunn ved budsjetteringen.

Post 02 Driftsinntekter og refusjoner mv.

Inntektene Mattilsynet har knyttet til tilsyn med legemidler, miljøretta helsevern i kommunene og tjenester Mattilsynet yter utenfor ordinær arbeidstid m.m. er høyere enn det som ble lagt til grunn i budsjettet for 2008.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 6 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1115 post 01.

Kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.*Post 85 Markedsordningen for korn*

Det foreslås en reduksjon i bevilgningen på 95 mill. kroner. Reduksjonen skyldes høye priser på soya på verdensmarkedet som bidrar til lave tollsatser og lav sats i prisutjevningsbeløpet. Prisen på soya på verdensmarkedet har steget, og har i de første 8 måneder i 2008 ligget høyere enn norsk referansepris for soya. Dette har resultert i at satsen for prisutjevningsbeløpet for soya i denne perioden har vært på 0 kroner. Verdensmarkedets pris på soya forventes for resten av 2008 fortsatt å være relativt høy, blant annet på grunn av vanskelig tilgang på slik vare i Amerika. I forbindelse med økning i målprisene på korn ved jordbruksoppgjøret 2008, er referanseprisen på soya hevet. Økt referansepris på soya og noe reduksjon i verdensmarkedets pris på soya, gir for september 2008 en sats for prisutjevningsbeløpet på 80 kroner pr. tonn. Det forutsettes at satsen vil ligge på dette nivået resten av 2008.

Kap. 5576 Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet*Post 70 Avgifter i matforvaltningen*

Posten foreslås økt med 40 mill. kroner.

Økte forventede inntekter sammenlignet med budsjettet er i første rekke knyttet til økte inntekter fra matproduksjonsavgiftene, hovedsakelig pga. økt volum og økt verdi på importerte næringsmidler. Økt innenlandsk produksjon av landbaserte animalske produkter og økt fangstvolum i fiskeriene har også bidratt til merinntekten.

Inntektene fra avgiften på planter som ikke inngår i matproduksjonen vil også gi større inntekter enn budsjettet.

Kap. 5651 Aksjer i selskap under Landbruks- og matdepartementet*Pot 85 Utbytte*

Det er utbetalt 0,598 mill. kroner i utbytte fra Graminor AS. Det ble ikke budsjettet med utbytte fra selskapet i 2008. Det er videre noe økte utbytter fra Veterinærmedisinsk oppdragssenter AS og Kimen Såvarelaboratoriet AS i forhold til budsjett. Samlet medfører dette at posten økes med 0,694 mill. kroner.

4 Andre saker*Veterinærmedisinsk oppdragssenter AS (VESO) – rettet emisjon*

Veterinærmedisinsk oppdragssenter AS (VESO) ble i 1992 et statlig heleid aksjeselskap med Landbruks- og matdepartementet som utøver av statens eierskap. Stortinget ga gjennom behandlingen av St.prp. nr. 84 (2000-2001) staten samtykke til å redusere eierandelen til 34 pst. Som et ledd i dette ble 49 pst. av aksjene solgt til Selskapet for industrivekst SF (SIVA), som skulle arbeide for å få inn nye aktive eiere for å sikre utvikling av selskapet. Det lyktes ikke SIVA å få inn nye eiere som ytterligere kunne redusert statlig eierandel fra 51 pst.

SIVA solgte tidlig i 2008 sine aksjer til AquaNova Invest AS, som eies av VESOs ledelse og en privatperson utenfor VESO. Gjennom AquaNova Invest AS kom det inn en aktiv eier i stedet for SIVA, uten at statens eierandel ble redusert, slik Stortingets behandling la til rette for. AquaNova Invest AS uttrykte umiddelbart etter kjøpet av SIVAs aksjer ønske om å sikre seg aksjemajoriteten.

Stadig økende konkurranse, betydelige svingninger i markedet for VESOs tjenester, risiko for sykdomsutbrudd på eget materiale av fisk, sårbar-

het for kompetanseflukt samt betydelige investeringsbehov, er forhold som medfører behov for dynamikk i beslutninger og finansiering i VESO. Ekstern konsulent, som på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet har gjennomgått VESOs virksomhet og verdsatt selskapet, bekrefter at bedriften arbeider i et meget konkurranseutsatt marked med små marginer, at virksomhetsområdene er svært risikoutsatte, og at selskapet trenger kapitaltilførsel. Både konsulent og departementet vurderer det samtidig slik at det ikke er tungtveiende nasjonale interesser som tilsier statlig eierflertall.

AquaNova Invest AS har meget tung kompetanse innenfor VESOs virksomhetsområder og har utarbeidet planer for en utvikling av VESO med et privat flertallseierskap. Dette inkluderer videresalg av aksjer til medarbeiderne i selskapet. Et slikt eierskap vil være godt tilpasset utfordringene beskrevet ovenfor, og etter Landbruks- og matdepartementets vurderinger styrke selskapets ulike kompetanse- og forretningsområder. Dette vil gi et godt grunnlag for å ivareta og øke statens verdier i selskapet. Samtidig mener departementet det er viktigere å konsolidere selskapet enn å få inn en tredje eier, og at selskapet bør opprettholdes som en aktør i markedet.

Disse forholdene ligger til grunn for Landbruks- og matdepartementets beslutning om en rettet emisjon som medfører en reduksjon av den stat-

lige eierandelen ned mot den grensen som Stortinget ga fullmakt til i 2001.

I tråd med dette er det gjennomført en rettet emisjon mot AquaNova Invest AS, slik at de nå eier 60,1 pst. av aksjene og staten ved Landbruks- og matdepartementet 39,9 pst. Emisjonen er gjennomført ved at AquaNova Invest AS har tilført selskapet 11 mill. kroner, som baseres på en verdi av selskapet før emisjon på 39,6 mill. kroner. I tillegg er det inngått avtale med AquaNova Invest AS om at de innenfor en tidsramme på 2 år gis eksklusiv rett til ytterligere emisjon, tilsvarende en reduksjon av statlig eierandel til 34 pst. Denne ytterligere emisjonen baseres på en verdi av selskapet på 50,6 mill. kroner regulert iht. utviklingen i konsumprisindeksen fra tidspunkt for innbetaling av første emisjonsinnbetaling.

Landbruks- og matdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i statsbudsjettet for 2008 under Landbruks- og matdepartementet.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endringer i statsbudsjettet for 2008 under Landbruks- og matdepartementet i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om endringer i statsbudsjettet for 2008 under Landbruks- og matdepartementet

I

I statsbudsjettet for 2008 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1100		Landbruks- og matdepartementet:	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 123 809 000 til kr 124 290 000	481 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet:	
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk, nedsettes med fra kr 58 743 000 til kr 58 623 000	120 000
	96 (ny)	Aksjekjøp, bevilges med Mattilsynet:	120 000
1115	01	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 082 774 000 til kr 1 088 774 000	6 000 000
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 083 000 til kr 3 783 000	2 700 000
1148		Naturskade – erstatninger og sikring:	
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 103 000 000 til kr 93 500 000	9 500 000

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
4100		Landbruks- og matdepartementet:	
	40	Salg av eiendom, forhøyes med fra kr 15 550 000 til kr 19 050 000	3 500 000
4115		Mattilsynet:	
	01	Gebyr m.m., nedsettes med fra kr 124 631 000 til kr 115 631 000	9 000 000
	02	Driftsinntekter og refusjoner mv., forhøyes med fra kr 1 066 000 til kr 7 066 000	6 000 000
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:	
	85	Markedsordningen for korn, nedsettes med fra kr 111 000 000 til kr 16 000 000	95 000 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet:	
	70	Avgifter i matforvaltningen, forhøyes med fra kr 548 838 000 til kr 588 838 000	40 000 000
5651		Aksjer i selskap under Landbruks- og matdepartementet:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 950 000 til kr 1 644 000	694 000

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser ut over gitte bevilgninger

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2008 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Benevnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger og sikring	
	71	Naturskade, erstatninger	45 mill. kroner

Tryk A/S O. Fredr. Anesen, November 2008

241-01